

Ivan Pavao II.

SVIM POSVEĆENIM OSOBAMA

**nekih redovničkih zajednica i svjetovnih ustanova
u prigodi Marijanske godine**

Apostolsko Pismo (22. svibnja 1988.)

"Vaš je život zajedno s Kristom skrit u Bogu" (Kol 3,3)

Draga braćo i sestre u Kristu!

I. UVOD

(Marija, lik koji ide na čelu Božjega naroda)¹

Enciklika *Redemptoris Mater* tumači značenje Marijanske godine, koju živimo zajedno s cijelom Crkvom, od prošlih Duhova do iduće svetkovine Uznesenja. U tom razdoblju nastojimo slijediti učenje II. vatikanskog sabora, koji je u Dogmatskoj konstituciji o Crkvi naznačio *Majku Božju* kao onu koja ide na čelu cijeloga Božjega naroda na hodočašću vjere, ljubavi i savršenog sjedinjenja s Kristom (usp. LG 58,63). Zahvaljujući toj činjenici, *cijela Crkva gleda u Mariji svoj savršeni "lik"*. O onome što Sabor, slijedeći tradiciju Ota- ca, tvrdi o Crkvi kao općoj zajednici Božjega naroda, trebaju razmišljati - u odnosu na vlastito zvanje - oni koji zajedno tvore tu zajednicu.

(Veza između Marije i posvećenog zvanja)

Zacijelo mnogi od vas, draga braćo i sestre, nastoje u ovoj Godini obnoviti svijest veze koja postoji između *Majke Božje i vlastitog specifičnog zvanja u Crkvi*. Ovim Pismom, koje vam upućujem u Marijanskoj godini, želim ponuditi pomoć za vaša razmatranja o ovoj temi, i to činim pozivajući se i na promišljanja koja je već priredila Kongregacija za redovnike i svjetovne ustanove.² Njegovim priređivanjem želim istodobno izraziti *ljubav koju Crkva gaji prema vama*, prema vašemu zvanju, prema poslanju što ga obavljate usred Božjega naroda, na toliko mjesta i na toliko načina. Sve je to veliki dar za Crkvu. I budući da je Majka Božja, onim dijelom što ga ima u Kristovoj tajni, također trajno nazočna u životu Crkve, vaše zvanje i vaše služenje su kao odraz te njezine nazočnosti. Treba se, dakle, upitati koji odnos postoji između tog "lika" i zvanja posvećenih osoba, koje u raznim redovima, kongregacijama i ustanovama nastoje živjeti svoje darivanje Kristu.

1 Podnaslovi u zagradama su redakcijski

2 Usp. *I Religiosi sulle orme di Maria*, Ed. Vaticana, 1987.

II. RAZMIŠLJAJMO ZAJEDNO S MARIJOM O TAJNI NAŠEGA ZVANJA

(U Navještenju Marija otkriva svoje zvanje)

Za vrijeme pohoda Elizabeta, Marijina rođakinja, nazvala ju je blaženom zbog njezine vjere: *"Blago onoj koja povjerova da će se ispuniti što joj je rečeno od strane Gospodina"* (Lk 1,45). To rečeno Mariji u navještenju bijaše uistinu neobično. Pažljivo čitanje Lukina teksta pokazuje da je u njemu sadržana istina o Bogu, već posve na crti Evanđelja i Novoga saveza. Djevica iz Nazareta je bila *uvvedena u neistraživu tajnu živoga Boga, Boga Trojstva: Oca, Sina i Duha Svetoga*. U tom kontekstu Djevici je objavljeno zvanje da bude Majka Mesije, zvanje na koje je ona odgovorila sa *fiat*: "Neka mi bude po riječi tvojoj" (Lk 1,38).

(Naše zvanje: osobni izbor i preokret)

Razmišljajući o događaju navještenja, mislimo i *na naše zvanje*. Ono uvijek označava nešto kao preokret u hodu našeg odnosa sa živim Bogom. Pred svakim i svakom od vas otvorila se nova perspektiva, i dani su nov smisao i nova dimenzija vašem kršćanskom bivstvu. To se ostvaruje s pogledom na budućnost, na život što će ga potom živjeti konkretna osoba, na njezin izbor i zrelu odluku.

(Ali iznad svega je tajanstveni Božji izbor)

Trenutak zvanja se uvijek tiče izravno jedne osobe, ali - onako kao u Nazaretu za vrijeme navještenja - on istodobno znači stanovito "otkrivanje" tajne Boga. *Zvanje* - prije nego postane nutarnjom činjenicom u osobi, *prije nego uzme oblik izbora i osobne odluke* - upućuje na jedan drugi izbor koji je, od Božje strane, prethodio ljudskom izboru i odluci. Krist je govorio o tome apostolima za vrijeme oproštajnog govora: "Niste vi mene izabrali, nego sam ja izabrao vas" (Iv 15,16).

Taj izbor nas potiče - onako kao Mariju u navještenju - *da se ponovno nađemo u dubini vječne tajne Boga koji je ljubav*. Eto, kada nas Krist izabire, kada nam kaže "Slijedi me", tada nas - kao što proglašava Poslanica Efežanima - "Bog, Otac Gospodina našega Isusa Krista" izabire u njemu: "Izabra nas u njemu prije stvaranja svijeta..., predodređujući nas da budemo njegovi posinci...na hvalu njegove slavne milosti. Nju nam darova u ljubljenomu Sinu." Konačno "priopći nam tajnu svoje volje, kako je to milostivo unaprijed odlučio" (Ef 1,4-6.9).

Te riječi imaju opći smisao, govore o *vječnom izboru svih i svakoga pojedinih u Kristu*, o zvanju na svetost koja je vlastita posincima Božjim. One nam istodobno dopuštaju da produbimo tajnu svakoga zvanja, osobito zvanja vlastitog posvećenim osobama. Na taj način svaki i svaka od vas, draga braćo i sestre, može steći svijest kako je duboka i nadnaravna stvarnost koja se iskusi kad se slijedi Krista koji poziva govoreći: "Slijedi me." Tada nam istina Pavlovih riječi: *"Vaš je život zajedno s Kristom skriven u Bogu"* (Kol 3,3)

postaje bliza i jasna. Naše zvanje je skriveno u vječnoj tajni Boga prije nego je postalo u nama nutarnja činjenica, naše ljudsko "da", naš izbor i odluka.

Zajedno s Djevicom, u događaju navještenja u Nazaretu, razmišljajmo o tajni zvanja koje je postalo našim "dijelom" u Kristu i u Crkvi.

III. RAZMIŠLJAJMO ZAJEDNO S MARIJOM O TAJNI NAŠEGA POSVEĆENJA

(U krštenju Krist povlači svoje u svoju smrt, novi život i posvećenje Ocu)

Apostol piše: *"Jer, umrli ste, i vaš je život zajedno s Kristom skrit u Bogu"* (Kol 3,3). Prijeđimo s navještenja na pashalnu tajnu. Pavlovski izraz "umrli ste" uključuje isti sadržaj koji Apostol izražava u *Poslanici Rimljanima*, kada piše o značenju sakramenta koji nas uključuje u Kristov život: "Ili, ne znate da mi svi koji bijasmo kršteni u Krista, u njegovu smo smrt bili kršteni?" (Rim 6,3). Prema tome navedeni izraz iz *Poslanice Kološanima* "umrli ste..." znači: *"S njima zajedno bijasmo ukopani po krštenju u smrt da bismo, kao što Krist bi uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, i mi zaživjeli u novom životu"* (Rim 6,4).

Bog nas je vječno izabrao u svomu ljubljenom Sinu, Otkupitelju svijeta. Naš poziv na milost posinaštva djece Božje odgovara vječnoj istini tog "biti skrit s Kristom u Bogu". Taj se poziv za sve kršćane ostvaruje u vremenu po krštenju, koje nas ukopava u Kristovu smrt. U tomu sakramentu ima početak i naše "biti skrit s Kristom u Bogu", i ta se činjenica upisuje u povijest konkretne krštene osobe. Budući da imamo sakramentalno udjela u otkupiteljskoj Kristovoj smrti, bivamo *ujedinjeni s njim* i u njegovu uskrsnuću (usp. Rim 6,5); imamo udjela u onoj apsolutnoj "novini života" (usp. Rim 6,4), koju je Krist - upravo po uskrsnuću - započeo u ljudskoj povijesti. Ta "novina života" znači na prvom mjestu oslobođenje od nasljedstva grijeha, od ropstva grijehu (usp. Rim 6,1-11).

Istodobno - i iznad svega - ona znači *"posvećenje u istini"* (usp. Iv 17,17), u kome se potpuno otkriva perspektiva sjedinjenja s Bogom, života u Bogu. Upravo na taj način je naš ljudski život "skrit s Kristom u Bogu" na sakramentalan i ujedno stvaran način. Sakramentu odgovara živa stvarnost milosti posvećujuće, koja prožimlje naš ljudski život po sudjelovanju u trojedinom Božjem životu.

Pavlove riječi, osobito one iz *Poslanice Rimljanima*, pokazuju da sva ta "novina života", u kojoj se dobiva udjela na prvom mjestu po krštenju, uključuje u sebi *početak svih zvanja* koja će, tijekom života jednog kršćanina ili jedne kršćanke, poticati njihov izbor i njihovu svjesnu odluku u Crkvi. Zapravo, u svakom se zvanju jedne krštene osobe odražava jedan vid onog "posvećenja u istini" što ga je Krist svojom smrću i uskrsnućem dovršio i uključio u svoju pashalnu tajnu: *"Ja sebe samog posvećujem za njih* da i oni budu posvećeni u istini" (Iv 17,19).

(U zavjetovanju ev. savjeta kršteni čovjek produbljuje gubljenje i ponovno nalaženje vlastitog života)

Zvanje jedne osobe da posveti cijeli svoj život dovodi se u posebnu vezu s posvećenjem samoga Krista za ljude. Ono se rađa iz sakramentalnog korijena krštenja, koje uključuje u sebi prvo i temeljno posvećenje osobe Bogu. Posvećenje po zavjetovanju evanđeoskih savjeta - to jest po zavjetima ili obećanjima - organski je razvoj onog početka koji je krštenje. U posvećenju je uključen zreli izbor samoga Boga, *zaručnički odgovor na Kristovu ljubav*. Kada mu dajemo same sebe na potpun i nepodijeljen način, želimo "ga slijediti", odlučujući opsluživati čistoću, siromaštvo i poslušnost u duhu evanđeoskih savjeta. Želimo biti slični Kristu u najvišoj mogućoj mjeri, usklađujući naš vlastiti život s duhom blaženstava Govora na gori. Ali iznad svega želimo imati ljubav, koja prožimlje sve elemente posvećenog života i ujedinjuje ih kao pravi "vez savršenstva" (usp. *Kol* 3,14) (usp. *LG* 44; *CIC* 573,1; 607,1; 710).

Sve je to uključeno u značenju onog pavlovskog "umrijeti", koje sakramentalno započinje u krštenju. *Umrijeti s Kristom koje nas čini dionicima plodova njegova uskrsnuća*, slično zrnu pšenice koje, pavši u zemlju, "umire" za novi život (usp. *Iv* 12,24). Posvećenje jedne osobe svetim vezovima odlučuje o toj "novini života", koja se može ostvariti samo na osnovi "skrivanja" u Kristu svega onoga što tvori naš ljudski život: naš život je skriven s Kristom u Bogu.

Ako posvećenje jedne osobe može biti, s ljudskog motrišta, uspoređeno s "gubljenjem života", ono je ipak ujedno najizravniji put za "njegovo ponovno nalaženje". Krist je zapravo rekao: "*Tko izgubi svoj život radi mene, naći će ga*" (*Mt* 10,39). Te riječi su zacijelo izraz radikalizma Evanđelja. Istodobno, teško je ne zamijetiti koliko se one odnose na čovjeka, koliko je jedinstvena njihova antropoloska dimenzija. Što je bitnije za jedno ljudsko biće - čovjeka ili ženu, ako ne upravo ovo: ponovno nalaženje sebe, ponovno nalaženje sama sebe u Kristu, jer je Krist "sva punina" (usp. *Kol* 1,19; 2,9)?

(S Marijom dionici Kristove smrti, gdje je otkrila sve svoje materinstvo)

Te misli koje se odnose na temu posvećenja jedne osobe po zavjetovanju evanđeoskih savjeta čine da stalno ostanemo u granicama pashalne tajne. *Zajedno s Marijom* nastojimo biti *dionici* te smrti koja je donijela plodove "novoga života" u uskrsnuću. Ta smrt na križu je bila sramotna, a bila je smrt njezina vlastitog Sina! Međutim, nije li možda upravo tu, pod križom, "gdje je, ne bez božanskog plana, stala" (usp. *LG* 58), Marija shvatila, na nov način, sve ono što je već čula na dan navještenja? Nije li možda baš tu, upravo po "maču koji probode njezinu dušu" (usp. *Lk* 2,35), po neusporedivom "kenosisu vjere",³ *Marija* do dna prozrela punu istinu o svom materinstvu? Nije li se možda upravo tu konačno identificirala s tom istinom ponovno nalazeći dušu koju je, u iskustvu Golgote, trebala na najbolnji način izgubiti za Krista i za Evanđelje?

3 Enc. *Redemptoris Mater* (25. ožujka 1987), 18: AAS 79(1987), str. 383.

I upravo u tomu potpunom "ponovnom nalaženju" istine o božanskom materinstvu, koja je postala "dijelom" Marije od samog trenutka navještenja, upisuju se Kristove riječi izrečene s visine križa, koje pokazuju na apostola Ivana, pokazuju na čovjeka: "Evo ti sina!" (usp. *Iv* 19,26)

Draga braćo i sestre! *Vraćajmo se neprestano*, s našim zvanjem, s našim posvećenjem, *u dubinu pashalne tajne*. Pojavimo se kraj Kristova križa pokraj njegove Majke. Naučimo od nje naše zvanje. Nije li sâm Krist rekao: "Tko god vrši volju Oca mogega koji je na nebesima, taj je moj brat, sestra i majka" (*Mt* 12,50)?

IV. RAZMIŠLJAJMO ZAJEDNO S MARIJOM O VAŠEM SPECIFIČNOM APOSTOLATU

(U dvorani Posljednje večere Dvanaestorica zajedno s Marijom primaju Duha, koji ih čini svjedocima pashalne tajne za cijeli svijet)

Pashalni događaji nas projiciraju prema Duhovima, prema danu u koji će "doći Duh istine" da bi vodio "u svu istinu" (*Iv* 16,13) apostole i cijelu Crkvu, sagrađenu na njima kao na temelju (usp. *LG* 19), u povijest čovječanstva.

Marija nosi u dvorani Duhova "novo majčinstvo", koje je postalo njezinim "dijelom" pod križem. To majčinstvo treba ostati u njoj i, istodobno, od nje kao "lika" mora prijeći na cijelu Crkvu, koja će se objaviti svijetu na dan silaska Duha Tješitelja. Oni koji su sabrani u dvorani Posljednje večere svjesni su da je, od časa Kristova povratka k Ocu, njihov život skrit zajedno s njim u Ocu. Marija živi od te svijesti više od svakoga drugoga.

Bog je došao na svijet, rodio se od nje kao "Sin čovječji", da bi udovoljio vječnoj volji Oca koji "je toliko ljubio svijet" (usp. *Iv* 3,16). Ipak, postavši Riječ Emanuel (Bog s nama), Otac, Sin i Duh Sveti su osim toga još dublje objavili *da svijet "ostaje u Bogu"* (usp. *I Iv* 3,24). "U njemu zapravo živimo, mičemo se i jesmo" (*Dj* 17,28). Bog obuhvaća sve stvoreno svojom stvoriteljskom moći, koja se po Kristu objavila iznad svega kao moć ljubavi. Utjelovljenje Riječi, neizrecivi i neizbrisivi znak Božje "imanencije" u svijetu, na nov je način otkrilo njegovu "transcendenciju". Sve se to već dovršilo i zaključilo u okviru pashalne tajne. Odlazak Sina, "rođena prije svakog stvorenja" (*Kol* 1,15), probudio je novo iščekivanje onoga koji ispunja sve: "Zapravo, Duh Gospodnji ispunja svemir" (*Mudr* 1,7).

Oni koji su čekali *zajedno s Marijom u jeruzalemskoj dvorani Posljednje večere* dan Duhova već su iskusili "nova vremena". Pod dahom Duha istine oni moraju izići iz dvorane Posljednje večere da bi, u jedinstvu s tim Duhom, dali svjedočanstvo raspetom i uskrsnom Kristu (usp. *Iv* 15,26-27). Zbog te činjenice oni moraju objaviti Boga koji, kao ljubav, obuhvaća i prožima svijet; moraju uvjeriti sve da su zajedno s Kristom pozvani da "umru" u moći njegove smrti, kako bi uskrsli na život skrit s Kristom u Bogu.

(Zvanje u apostolat svih, a osobito posvećenih osoba, u dva smjera)

Upravo to predstavlja *samu jezgru apostolskog poslanja Crkve*. Apostoli koji su na dan Duhova izišli iz dvorane Posljednje večere postali su početak

Crkve, koja je sva apostolska i trajno ostaje u stanju poslanja (*in statu missionis*). U toj Crkvi svatko već u sakramentu krštenja i poslije u potvrdi prima zvanje koje je - kao što je podsjetio Sabor - po svojoj biti zvanje u apostolat (usp. AA 2).

Marijanska godina je imala početak na svetkovinu Duhova, da bi se svi zajedno s Marijom osjećali pozvanima u dvoranu posljednje večere, gdje započinje *cijeli apostolski put Crkve iz pokoljenja u pokoljenje*. Među pozvanima se očito nalazite i vi, draga braćo i sestre, koji ste pod djelovanjem Duha Svetoga izgradili svoj život i svoje zvanje na načelu posebnog posvećenja, potpunog predanja Bogu. Taj poziv u dvoranu Duhova znači da morate *obnoviti i produbiti svijest svoga zvanja* duž dvaju smjerova. Prvi se sastoji u učvršćenju onog apostolata koji je sadržan u samom posvećenju; drugi u oživljavanju mnogovrsnih apostolskih zadaća koje proizlaze iz toga posvećenja u okviru duhovnosti i ciljeva kako vaših zajednica i vaših ustanova, tako i vaših pojedinačnih osoba.

Nastojte se susresti s Marijom u dvorani Duhova. Nitko vas neće više od nje približiti toj spasiteljskoj viziji istine o Bogu i o čovjeku, o Bogu i o svijetu, koja je sadržana u Pavlovim riječima: "Jer, umrli ste, i vaš je život zajedno s Kristom skrit u Bogu." To su riječi koje uključuju u sebi istodobno paradoks i samu srž evanđeoske poruke. Vi, draga braćo i sestre, kao Bogu posvećene osobe, imate posebne kvalitete za približavanje ljudima tog paradoksa i te evanđeoske poruke. Vi imate i posebnu zadaću da govorite svima - u tajni križa i uskrsnuća - o tome koliko su svijet i sve stvoreno "u Bogu" i koliko u njemu "živimo, mičemo se i jesmo", *koliko taj Bog, koji je ljubav, obuhvaća svakoga i sve, koliko je "ljubav Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetomu koji nam je dan"* (Rim 5,5).

(Svijetu je potreban izbor posvećenih osoba da se sakriju s Kristom u Bogu)

Krist vas je "*izabrao iz svijeta*", i svijetu je potreban vaš izbor, makar on nekad i davao dojam da je ravnodušan u odnosu na nj i da mu ne pridaje nikakvu važnost. Svijetu je potrebno vaše "skrivenje s Kristom u Bogu", iako on ponekad kritizira oblike monaške klauzure. Zapravo, upravo snagom tog "skrivenja" vi možete, zajedno s apostolima i s cijelom Crkvom, usvojiti poruku svećeničke molitve našega Gospodina: "Kao što ti (Oče) mene posla u svijet, i ja njih poslah u svijet" (Iv 17,18). Vi imate udjela u tome poslanju, u apostolskom poslanju Crkve (usp. CIC 574,2). Vi tu imate udjela na jedinstven način, isključivo vaš, prema vašemu "vlastitom daru" (usp. 1 Kor 7,7). Tu ima udjela svaki i svaka od vas, tim više ima udjela što više je njegov život "skrit s Kristom u Bogu". Tu se nalazi sâm izvor vašega apostolata.

Taj temeljni "način" apostolata ne može se u žurbi izmijeniti, prilagođavajući se mentalitetu ovoga svijeta (usp. Rim 12,2). Ipak je istina da često doživljavate da svijet ljubi "ono što je njegovo": "Kad biste potjecali od svijeta, svijet bi ljubio svoje" (Iv 15,19). Zapravo, Krist je onaj koji vas je "izabrao iz svijeta", izabrao vas je da bi se "svijet spasio po njemu" (usp. Iv 3,17). Upravo radi toga ne možete napustiti vaše "skrivenje s Kristom u Bogu",

jer je to nenadomjestivi uvjet da bi svijet povjerovao u Kristovu spasiteljsku moć. To "skriti se", koje proizlazi iz vašeg posvećenja, čini svakoga i svaku od vas *vjerodostojnom i čistom osobom*. I to ne zatvara, nego naprotiv otvara pred vama "svijet". Zapravo, "evanđeoski savjeti - kao što vam rekoah u Apostolskoj pobudnici *Redemptionis Donum* - u svojoj bitnoj svrhovitosti služe obnovi stvaranja: svijet, zahvaljujući njima, treba biti podvrgnut čovjeku i njemu dan, tako da sam čovjek bude savršeno darovan Bogu" (RD 9).

(Svaka vrsta posvećenih osoba nalazi poticaj u Marijinu primjeru)

Sudjelovanje u djelu "marijanskog rasta" cijele Crkve, kao glavni plod Marijanske godine, imat će različite modalitete i izraze, već prema posebnom zvanju svake ustanove, i sve će biti tim plodnije što će vjernije svom specifičnom daru djelovati same ustanove. Stoga:

a) *"Ustanove potpuno posvećene kontemplaciji"*, baveći se "samo Bogom u samoći i šutnji, u neprekinutoj molitvi i intenzivnoj pokori, makar i u prijekojoj potrebi aktivnoga apostolata, uvijek zadržavaju - podsjeća ih II. vatikanski sabor - istaknuto mjesto u Kristovu mističnom tijelu" (PC 7).

Dakle, gledajući u Mariju, u ovoj posebnoj milosnoj godini, Crkva osjeća naročitu pažnju i poštovanje prema bogatoj tradiciji kontemplativnoga života što su ga muževi i žene, vjerni toj karizmi, znali uspostaviti i gajiti na korist crkvene zajednice i na dobro cijeloga ljudskog društva. Presveta Djevica je imala tako silnu duhovnu plodnost da ju je učinila Majkom Crkve i ljudskoga roda. U tišini, u ustrajnom slušanju Božje riječi i u svom tijesnom sjedinjenju s Gospodinom, Marija je učinila sebe sredstvom spasenja uz svoga božanskog Sina Isusa Krista. Neka se, dakle, utješe sve duše posvećene kontemplativnom životu, jer Crkva i svijet koji ona mora evangelizirati primaju mnogo svjetla i snage od Gospodina zahvaljujući njihovu skrovitom životu u molitvi; i neka, slijedeći primjere poniznosti, skrovitosti i trajnog zajedništva s Bogom Službenice Gospodnje, rastu u ljubavi prema svome zvanju kao duše posvećene kontemplaciji.

b) *Redovnici i redovnice posvećeni apostolskom životu*, evangelizaciji ili djelima ljubavi i milosrđa, imaju u Mariji uzor ljubavi prema Bogu i ljudima. Nasljedujući ga s velikodušnom vjernošću, oni će znati dati odgovor na zahtjeve čovječanstva koje trpi zbog nedostatka sigurnosti, istine, osjećaja za Boga; ili je tjeskobno zbog nepravdi, diskriminacija, tlačenja, ratova, gladi. S Marijom oni će znati dijeliti sudbinu svoje braće i pomagati Crkvi u raspoloživosti za služenje na spasenje čovjeka, koga ona danas susreće u svomu hodu.

c) *Članovi svjetovnih ustanova*, živeći svoj svakodnevni život usred raznih društvenih kategorija, imaju u Mariji primjer i pomoć da bi osobama s kojima dijele uvjete života u svijetu pružili osjećaj sklada i ljepote ljudskog postojanja koji je tim viši i tim radosniji što je otvoreniji za Boga; svjedočanstvo življenog bivstva za izgradnju, u dobru, zajednicâ uvijek dostojnijih za ljudsku osobu; dokaz da vremenite stvarnosti, življene snagom Evanđelja, mogu oživjeti društvo, čineći ga slobodnijim i pravednijim, na dobrobit sve

djece Boga, Gospodina svemira i davatelja svakoga dobra. Bit će to himna koju će čovjek, poput Marije, moći upraviti Bogu, priznajući ga svemogućim i milosrdnim.

(Na korist pastorala zvanjâ)

S povećanim zalaganjem da neokrnjeno živite svoje posvećenje, gledajući u uzvišeni model one koja je bila savršeno posvećena Bogu, Majku Isusa i Crkve, povećat će se djelotvornost vašega evanđeoskog svjedočanstva i, dosljedno tome, od toga će imati koristi *pastoral zvanja*. Istina, mnoge ustanove danas osjećaju veliki nedostatak zvanja i u mnogim dijelovima Crkva primjećuje potrebu većeg broja zvanja u posvećeni život. Dakle, Marijanska godina može označiti buđenje zvanja po pouzdanijem utjecanju Mariji, kao majci koja se brine za potrebe obitelji, i po povećanom osjećaju odgovornosti svih crkvenih čimbenika za promicanje posvećenog života u Crkvi.

V. ZAKLJUČAK

(Obnavljati se u mjestima Marijine nazočnosti)

U Marijanskoj godini svi su kršćani pozvani da razmatraju, prema namjeri Crkve, *o nazočnosti Djevice i Božje Majke u tajni Krista i Crkve* (usp. LG pogl. III, br. 52-69). Ovo pismo želi biti ohrabrenje da razmišljate o toj nazočnosti u vašim srcima, u povijesti vaše duše, vašeg osobnog zvanja i, istodobno, u redovničkim zajednicama, redovima, kongregacijama i svjetovnim ustanovama.

Marijanska godina je, možemo to slobodno reći, postala *vrijeme jedinstvenog "hodočašća"* tragovima one koja "ide na čelu" cijeloga Božjeg naroda na hodočašću vjere: ide na čelu svih i ujedno svakoga i svake. To hodočašće ima mnoge dimenzije i opsege: cijeli narodi i čak kontinenti se okupljaju oko marijanskih svetišta, ne govoreći o činjenici da pojedini kršćani imaju svoja "unutarnja" svetišta, u kojima je Marija njihov vođa na putu vjere, nade i ljubaznog sjedinjenja s Kristom (usp. LG 63,68).

Često redovi, kongregacije, ustanove, sa svojim iskustvima, ponekad stoljetnima, također imaju svoja svetišta, *"mjestâ"* *Marijine nazočnosti*, s kojima je povezana njihova duhovnost i čak povijest njihova života i poslanje u Crkvi. Ta "mjestâ" podsjećaju na posebne tajne Djevice Majke, na kvalitete, događaje iz njezina života, svjedočanstva duhovnih iskustava utemeljiteljâ ili očitovanja njihove karizme, koja je onda prešla na cijelu zajednicu.

U ovoj Marijanskoj godini nastojte biti naročito nazočni na tim "mjestima", u tim "svetištima". Tražite u njima novu snagu, putove istinske obnove vašega posvećenog života, pravih naslova i metoda apostolata. *Tražite u njima svoj identitet*, kao onaj gospodar kuće, onaj mudri čovjek koji "iz svoje riznice vadi novo i staro" (usp. Mt 13,52). Da! Tražite posredstvom Marije duhovnu životnost, pomladite se s Njom. Molite za zvanja. Konačno, "činite ono što vam on kaže", kao što je Djevica savjetovala u Kani Galilejskoj (usp.

Iv 2,5). To želi od vas i to želi za vas Marija, mistična zaručnica Duha Svetoga i naša Majka. Potičem vas, štoviše, da odgovorite toj Marijinoj želji zajedničarskim činom povjeravanja, koje je baš "odgovor na ljubav Majke".⁴

U ovoj Marijanskoj godini i ja povjeravam Njoj od svega srca svakoga i svaku od vas, kao i sve vaše zajednice, i blagoslivljam vas u ime Oca, Sina i Duha Svetoga.

Dano u Rimu, kod Svetog Petra, 22. svibnja - na blagdan Duhova - 1988. godine, desete pontifikata.

IVAN PAVAO II.

4 Enc. *Redemptoris Mater* (25. ožujka 1987, 45: AAS 79/1987/423).